

THE SHEPHERD OF ISRAEL

ENGLISH DEPARTMENT

SUBSCRIPTION PRICE
50 CENTS A YEAR

Published Monthly by the Williamsburg Mission to the Jews
27 Throop Avenue, Brooklyn, N. Y.

SEPTEMBER, 1925
VOL. VI, No. 1

BEATING THE CHICKENS

A reader has asked us to answer the following question:

"Do you keep the holy commandment of beating the chickens on our most holy Yom Kippur? (Day of Atonement). If you do not keep it, will you tell us in the paper why you do not keep it?"

—Adolph Rosen.

Answer. The strange custom of taking a rooster for a man and a hen for a woman, turning it three times around the head and saying, "This fowl is my atonement and substitute, it shall go to death and I to long life," etc. is not a holy commandment. It is one of the many peculiar traditions adopted by Jews from some unknown sources. There can be no other atonement for sin on Yom Kippur than the one God ordained, viz. the shedding of the blood of the sacrifice pointed out by God in Leviticus 16. In that chapter there is a complete description of the work of the high priest on that day. He had to take a goat, "lay both his hands upon the head of the live goat, and confess over him all the iniquities of the children of Israel—putting them upon the head of the goat". Lev. 16: 21. Not a word is there to be found in the entire chapter about a hen or rooster. Furthermore, that goat upon which the high priest laid the sins of the people had to be sent away into the wilderness and its flesh could not be eaten by its offerers while the rooster or the hen which the Jews presumably offer up as a substitute are cooked and eaten to the great enjoyment of the offerers. Thus you see that this custom is not a "holy commandment" as you call it but some strange invention which is entirely foreign to God's commandments. God is sorely displeased when the people observe man's precepts and traditions. In Isa. 29: 13-14 God has recorded His terrible punishments for practicing man's invented traditions. Let us quote briefly part of that passage: "Wherefore the Lord said, Forasmuch as this people draw near me with their mouth, and with their lips do honour me—and their fear toward me is taught by the precept of men, Therefore, behold, I will proceed to do a marvelous work and a wonder, for the wisdom of their wise men shall perish, and the understanding of their prudent men shall be hid." This shows what a great crime it is in the estimation of God to follow blindly man's precepts. Altho there have been some great rabbis, like Rabbi Jacob Emdin, who raised his voice against this peculiar observance, the Jews stubbornly refused to forego their great pleasure of "beating the chickens" on the eve of the day of atonement.

We who believe in the Lord Jesus Christ dare not follow traditions and fables of men. Our faith is founded on the word of God and not of man. We have accepted the Lord Jesus Christ for our atonement, because God spoke to us thru the prophet Isaiah, chapter 53, saying,— "And Jehovah hath laid upon Him the iniquity of us all." He is our substitute, but not a hen or a rooster.

If the Jews would give themselves to the prayerful study of their own Bible they too would obtain Godly wisdom and dismiss to the limbo of forgotten errors such unscriptural and unreasonable traditions. It is a tragic-comedy; The Jews are the people of the Book, yet they do not know its contents. They preserved it, carried it with them to all the four corners of the earth wherever God scattered them, but they have no knowledge of its doctrine, neither do they live according to its precepts, but according to some strange customs which are against the dictum of that Book. They have given the Book to all the world, but they themselves have not got it. Every generation, since the death and resurrection of Christ has produced many millions of people of non-Jewish descent, who lived soberly, righteously and godly by faith in Christ whom they found to be the Son of God according to the Bible. President Coolidge in his address at the laying of the cornerstone of the Jewish Community Center in Washington, exalted the Bible above all other books, science or any other knowledge. We will quote here only a few sentences from the President's remarkable address which will bear out the above statement. In referring to the colonial fathers and the problems toward unification they had to solve he said, "One of the factors which weighed heaviest on the side of unity was the Bible, the one work of literature that was common to all of them. The Scriptures were read and studied everywhere. There are many testimonies that their teachings became the most important intellectual and spiritual force of unification. I remember to have read somewhere, I think in the writings of the historian Lecky, the observation that 'Hebraic mortar cemented the foundation of American democracy'. Lecky had in mind this very influence of the Bible in drawing together the feelings and sympathies of the widely scattered communities. All the way from New Hampshire to Georgia they found a common ground of faith and reliance in the scriptural writings . . . The extent to which they leaned upon the moral and administrative system laid down by the Hebrew lawgivers was responsible for their conviction that the Hebrew language and literature ought to be made as familiar as possible to all the people. So it was that John Davenport arranged that the first public school in New Haven,

the Hebrew language should be taught. The preachers of those days, saturated in the religious literature of the Hebrew prophets, were leaders, teachers, moral mentors and even political philosophers for their flocks. A people raised under such leadership, given to much study and contemplation of the Scriptures, inevitably became more familiar with the great figures of Hebrew history—with Joshua, Samuel, Moses, Joseph, David, Solomon, Gideon, Elisha—than they were with the stories of their own ancestors as recorded in the pages of profane history."

Then in closing the President said, "You are raising here a testimonial to the capacity of the Jewish people to do this. In the advancing years as those who come and go shall gaze upon this civic and social landmark may it be a constant reminder of the inspiring service that has been rendered to civilization by men and women of Jewish faith. May they recall the long array of those who have been eminent in statecraft, in science, in literature, in art, in the professions, in business, in finance, in philanthropy and in the Spiritual life of the world. May they pause long enough to contemplate that the patriots who laid the foundation of their Republic drew their faith from the Bible. May they give due credit to the people among whom the Holy Scriptures came into being. And, as they ponder the assertion that 'Hebraic mortar cemented the foundations of American democracy' they cannot escape the conclusion that if American democracy is to remain the greatest hope of humanity it must continue abundantly in the faith of the Bible."

The last words of the President's address, "if American democracy is to remain the greatest hope of humanity it must continue abundantly in the faith of the Bible" assume the nature of a challenge; shall the Jews from whose Bible the patriots drew their faith and laid the foundation of this Republic, reject their own Bible and follow "the precepts of man"? Do you desire to have real democracy and live a peaceful and happy life, then you must have a Bible-religion. The holy Scriptures must be your daily guide and leading spirit. Thomas Riley Marshall, the late vice-president of the United States was continually studying the Holy Scriptures. The newspapers reported that "He died reading the Bible." Every true believer in Christ reads the Bible daily and feeds his soul upon the Word of God. Only our "wise" rabbis put a premium upon the study of their own Talmud and traditions and relegated the Holy Scriptures to the rear. They did so because they knew that a careful and prayerful reading of the Bible is bound to create faith in the Lord Jesus Christ as the promised Messiah of God and the only Saviour from sin.

קען! זיינדיג בעוואוסטוניג או יושע המשיח האט פיעיל מעהר געליטען פאר איהם. יא, ער איז באמת בע'רגעט געוודערען פאר אונגעראן זינר, (וועיה נ"ז) דעםפאר האט ר' שאל אויך אלעט איבערגעדר טען סיטס גרויס סבלנות.

עם איזן כארاكتעריסטי. אז מראץ זונגע
בפועל לויידען מעד זייןע שונאים צוליעב זיין אומנה
אין משיח, האט ער דאך זייןע שונאים ניט געהאטסט,
ווײויל דער משיח האט געההיסען די שונאים זונגער
לייעבען. (מתתיחו ה. 44) יושע המשיח האט עס
אורך איזוי געתהון בשעה ער איזו געהאנגען אויףפֿעַן
צלב אונז זייןען שונאים האבען זיך סיט איהם גע-
רייצט האט ער צו נאמט געבעטען פאר זוי: "פארטשׂ
פארניב זוי וויל זוי וויסען דאך נעכיך ניט וואס זוי
טחונּן". זוי זייןען פשות פארטהיינט פון שטן אוין
אווית אוזאלכען בלינדען נאפקטמע געפאלעגען נשוחט
דרארט מען רחמנות האבען.

אונזער גרויסער איד האט זויט דאמאלס זיך
פעטט גענומען צו ארביגיטען פארן כלֵי ישראָל
ניט חיללה ווי פרעה אידען אוועם צו שלעטער
פֿון יושע המשיח, דאס האט ער געטראָן אווי לאָנְצָה
ווער איז געוווען אין יענער פֿינְסְטְּרֶרֶל מדרגה פֿוֹ
א קנאַי צו האָנדְלָען לויט זיין אִינְגְּנֶעֶר חֲבָתָה
אייצט האט ער אַבעָר אִידָּען צונְפְּהָדָת או יְשֻׁעָה
המשיח וויל ער האט געוווען או גור אין היילגענְד
משיח איז אונזער יושעה איז אונזער נחמה. און זוין
אַרְבָּיִטָּה האט אויך נאט בְּהָה געבענְשָׂת. ער האט
געוווען ווי אונזערע אַכְּוֹת האָבעָן געטָהָן: "זַיְכָן שָׁמָּה
מִזְבְּחָה לְךָ". וואו ער האט גַּעֲרָשָׁעַנְתָּי יְשֻׁעָה המשיח
האט ער אויפֿנְעַרְיכָּט קְהָלוֹת מִיט אִידָּעָן. וואס האָבעָן
גענְלִיבָּט איז טְשִׁיתָה. יא, ער האט אויך געבערנְג
אַסְאָךְ נוֹים תְּחִתְּכִי הַשְׁכִּינָה בַּיְשֻׁעָה חֲמִשִּׁית. אַנְּה
אַדְרָבָּא זַעַם וואס פֿון יענעָם באָנְקָס קוּעַטְשָׁאָר
"שָׁאוֹל" איז געוואָרָען. ער חִימָט אַיעַצְתָּ דָעַר זְרוּיָה
ער אַפְּסָטָל פּוֹלוֹס ווּעַם דִּי גַּנְגָּעָז ווּלְעַטְקָן
וועמעס ברְיעָה איז נִיעָן מַעֲסָמָעָנָט ווּרְעָעָן אַיְדִּי
בערְאָל גַּעֲלָוֹעָן אָן רַעֲסָעְקָטָרָט. וואָלָט ער אַבעָר
געוווען פָּאָרְבִּילְבָּעָן אֲנַיְּקָאָק, דָאָס ווּאָס ער אַיז גַּעַז
וועַען, מְשִׁטְיָיָנָס גַּעֲזָאנָט ווּעַר ווּאָלָט פֿון אַיהם הַיּוֹנְט
זָאָר וְזָנוֹנוֹתָהָא

אונזנער גו יסער איד אוין מיט דעם אמרת אין
משיח גענאנגען צום קיסר פֿעַסְטּוּס אונן צו איזהם גענָּעָן
דרשענט דִּי וּשׂוֹהֵה אָוֹן מְשִׁיחָה. (מפעלות השליחים
ב'ה, 10-12) ער אוין געשטאָנָען פֿאָרֶן שְׁעָנִין אֲגָרִין
בְּאָס אָוֹן אַיִּהְמָן עַרְצָעַלְטָס פֿוֹן דָּעַר נָאָולָה אָוֹן יְשֻׁוּבָה
הַמְּשִׁיחָה (מפעעה"ש ב'ג, 1') אָוֹן שְׁפָעַטָּר וּוֹעֵן שְׁ
הָאָמָן זַיְן שְׁלִיחָה דָא אָוִיפּ דָעַר וּוּלְטָפְּאָרְעַטְמִינְכּוּ
אָוֹן ער אַרְוֹף אָוֹן דָעַר הַיְמָלִישָׁעָר וּוֹאַהֲפָגָן וּוֹאַס
דָעַר מְשִׁיחָה האָט פָאָר אַיִּהְמָן פָאָרְבָּרִיּוֹט. אָוֹן יוֹחָנָן
וַיַּד וְאָנָט אָוֹן דָעַר מְשִׁיחָה: "אָךְ גַּעַת פָאָר אַיִּיךְ אָוֹן
אָרָט צַו בְּעַרְיוֹתָעַן דָאָן וּוָלְאָךְ וּוֹידָעָר קָוּמָשׁ אָוֹן
וּוָלְאָךְ צַו מִיר נְעַמְּן כְּדִי אַיהֲרָז זַאלְט זַיְן דָאָרָט
וְזַאוּ אַיר בְּזַיְן". אָוֹן וּוֹעֵן אַיהֲרָז לְעַבְרָר לְעַזְעָר וּוְלְקָ
וּוְיָסָעָן וּוֹאַן דָאָס אָרָט אָוֹן, פְּלִיאָה זַיְיט אַיִּיךְ טַמְרִירָ
אָוֹן לְעַזְתָּהָלִים ק'ג. עַס הַוּסֶטֶם: "נָאָס ד' לְאַרְנוֹן
שָׁב לְיָמָינוּ ער אַשְׁתִּיא אַיְבָּז חַדְם לְרָגְלִיךְ". ד'ה, דָוָה
הַמְּלָךְ זַאנְט אָוֹן בְּנִבְיאָה, אָז נָאָט זַאנְט צַו "זַיְן
הָאָרָר". צַום מְשִׁיחָה דָעַם אָדוֹן כְּלָי, אָז ער זַאלְט זַעַךְ וְעַזְעָמָן
צעַן צַו דָעַר רַעֲכָטָעָר האָנד פֿוֹן נָאָט בְּזַיְן עָרָה, נָאָט
וּוָעַט מַאֲכָעָן דִי שְׁוֹנָאָים פֿוֹן מְשִׁיחָה אַפְּסָדְבָּעַטְמָלָעָן
או גִּינְעָן פִּים".

אם מיליכען או זיין ווינען שטארק גענונג נאטע צו
אַפְּקָעֵמְפֶּעָן ווּלְכָעֵר האָט גַּעֲזָאנְט "וואני נסכח
לְבִּיכְיָה... " ד"ה, נאט זאנט, אַךְ אַלְיוֹן האָב גַּעֲזָאלְבָט
עם מילך יישוע המשיחיה. זאנען אַבעָר טאגַע אַירָעָן,
וז נײַין, אָון ווּאָרטָעָן בוּזְ מְזוּעָט זַיְ אַגְּטָעָן זַעַם
עַבְעָן פָּן אַוְיבָּעָן אָון ווּלְעָעָן מִיאָסָס פָּאָלָעָן אָון זַיְד
טַמְּ צַוְּסָלָאָפְּעָן.... פָּאָסְטָ אָוֹפְּ בְּרוּעָדָר!

אם דריטען טאנח חאט ישוע המשיח צו שאולן עשייקט דעם עהדרליךען אויד ר' חנניה. וועלכער אקט נעהאט א געשערצעק מיט ר' שאולן און פרענט גוזו נאר ניט. ר' שאול איז פון יונעט טאנח אן. גען גואראען א גלויביגער איןן ישוע המשיח און איז גע אונגען דרש'ענען די בשורה טובה איןן ישוע המשיח וויאר צו אנדרער אידען. מיר זעהען איהם דרש'ע ען איןן די שוחעלן (מעמולות החלחים י"ג: 13. י"ז: 5.5.) מיר זעהען איהם דרש'ענען צו די סנהדרון מפעלות השילוחים כ"ג:) וויל דורך ישוע המשיח זיוו זיון שנאה פערוואנדעלט געווארען צו ליעבע. גער האט שפערטער געوانט. או ער וואלט צופריידערן עוווען אפיילו פארניכטט צו ווערטען פון ביידער וועלטען אויב אידען וואלטען דורך דעם גלויביג געווארען אין היינגען משיח און אויסנטעלויוט גען פון זויער זונד.

ווען די רעדלפיהרער פון אידענטום האבעס
אָס גַּעֲוָהָן אִיז זַיְפִּינְסְּטָר גַּעֲוָרָעָן אֵין דַּי אָוִוַּי
עַן - סְטוֹיֶיטַשׁ - אַוְיךָ עַר ... דַּר נְרוֹיסְטָר הַרְּיףַ רַ'
טָאָלַן, דַּר פָּאָרְבִּיסְטָנְגָעָר גַּעֲנָעָר פָּוָן יְשֻׁוּבְמִשְׁיחָה
אָוּן זַיְן גַּאנְצָעַחַבָּהָה, אַוְיךָ עַר אִיז פָּוָן זַיְיַע בְּעַאיַינְ
לְוָסְטַ גַּעֲוָרָעָן אָוּן אַנְעָרְקָעָטַן זַוְיָּעַ אַטְוָנָהָ? אָוּן
אָסָ נַאֲךָ... עַר דַּרְשַׁעַנְטַ דָּאָס נַאֲרַבְנִי קָהָל וְעַדָּה!
אָוּן אַברָאָךְ... גַּעֲוָאָלַד וּוָאָס אִיז צַוְּהָן מַוּעָל
זַיְרָה דָּאָךְ אַונְגָּרָעָט אַוְיָגָעָן נִיטָּקָעָן וּוּיוֹזָעָן אִין
אָס פָּאָרְחָרְתָּ!

זוי האבען זיך בשוט געריסען אויף די גראדע
וענט אוייסצונגעפינען עפֿעס א מיטל איהם צו באָ
קעטפֿען. מ'האט באָלד איזנברעפֿען א "חכּה
תְּחַכּוֹמָה" מיטונג און האבען איזנשטיינֶן באַשְׁלָאָ
אַסְׁעָן איהם פֿון וועג אַבְּצָרוּיָםָעָן.

און איזו ועהען מיר ווי זיין האלטען איהם איז
איין מסר'ן פאר די אויטאטעריטען. בכנ', ער דראַש
גענט צו אידען פעעם אָלעַהֲרָעַ פון אַמְשִׁיחַ אָן אַיְזַע
דען הויבען אויך אָן דאס צו גַּלוֹבְעָן אָן ווען דאס
אל איזו אנחאלטען וועלען זיין. די פִּיחָרָהָעָן, נאָל
בלויבען אהן אָפָּרְבָּעָן... קָרְצָן, מְחַאמֵּס אִים פָּאָר
דוּזּוּס "פָּאָרְבָּעָן" מעהערעדע טאָל אָין תפיסה
געוֹאוֹרְפּעַן. זיין האבען איהם אַיְינְנִיגַּעַן טאָל מלכות
געשלאָגָעַן אָן אַיְינְמַאלַּד דָּבָרִי שִׁיעָרַ דָּעַרְתָּגָעַט.
זיין האבען איהם אַיְינְמַאלַּד מִשְׁנֶה גַּעַשְׁטִינְגִּינְגַּט אָן
איהם אַיְונְגָּלָזָטָן פָּאָר טוֹיטָן. (ב' קאָר. יַאֲ).
(30-29) נאמט ב'ה האט איהם אַכְבָּר גַּעַלְאָזָטָן לְעַבְעָן
בדרי נאָך מַעַהְרָ צו פָּעַרְקִינְדִּיגַּעַן דָּעַם נַאֲמַעַן פָּוּן וְשַׁׂעַר
הַמִּשְׁיחָה. ווּלְכָלְעַם ער האט אויך טָרִי אוּסְגַּעַפְוִהָּרט.
ער האט זָוֵךְ פָּעַט גַּעַהְאָלְטָעָן אָן דָּעַם גַּאֲתַנְעַבְעָן
שְׁאַלְמָה אַמְּטָר אָנוּ בְּוּלְגָוּטוּן אַשְׁוּבָהָן, גּוֹ אַגְּבוֹנְהָן, גּוֹ

בדרכן אמרו אין זו רשותם שפטהון. ב- א' מ- מושען א' זדרורה די קריין פון אמת שפטהון אוות דער העכטער מדינה. און קווקען דעם אמת נראד אין די אונגען אונטער אלע אומשטענערען.

אידישטען. וונגן וווער האט געווואלטן. איזו ביי איזה רrechtן געווען באטש "אחת דתנו לחטיה".
סיג פענן זיך ליבט פארשטיילען וואס ער
וואט גערענסט זיך ער האט דערעהרט פון דער
טשיה יישער באזונגונג. איזו בכנ. אידיען יראים
ושלטמו, גלויבען און דרשען איז ישוע איזו דער
פישיט. דאס איזו איהם געווען עבעס ווי אַדונען
וואלט איהם געטראפען. זיין נאנצער פאנאטיסיזם
האט איזו איהם אויפגעקאקס און מיט זיין גאנצער
נכורה האט ער אַנְגָּהָבִּיכְּעָן צוֹ רָוֶפֶן אַלְעָן ווּאַס
טָהָמָן נָוְרָחָדָר גַּעֲוָעָן אַזְּזִין זַיְנָעָן גַּלוּבָּן אַיְן
ישוע המשיח. אונ ער האט זיך געוואלט עוקר מן
השולוש זיין. אבער ווי אַזְּזִין טהוּט מען דאס? אַ
גְּבוּרָה קָעֵבָל נְסָטָר וּרְכָבָד אַזְּעָחָן: ער אַזְּיָעָנָן
צען צוֹ דער העכסטער אויטאָריטעט מלשיין זיין אויף
יענץ גַּלוּבָּינָן אַידָּעָן אַזְּבָּן זַיְן בָּאנְגָּהָבָן אַזְּזִין
שָׁרָעְקָלִיךְ פָּאָרְבָּעָכָעָן צוֹ גַּלוּבָּעָן אַזְּזִין דָּעָם אַזְּזִין
האוֹשָׁן. וואס איזו דער משיח. אונ פרונט שוּן גַּאַר
ニコト、ドアオトアリテム。(ドער カヘン オゾン シナードン)
האבען איהם גענעכען באָמָלְטָעַטָּנָטָעָן דָּאָקָעָמָעָן
טָעָן גַּעֲנָדָן אַיהם כֵּה צוֹ טָהָן מִיט דַי גַּלוּבָּעָן
אַידָּעָן וואס ער אלְיָוָן ווּילָן, אונ מִיט יְעַנְעָם כֵּה האט
ער גַּעֲלָאָט שְׂמִידָעָן אַזְּזִין קִיְּשָׁעָן מענער. פְּרוּעָן,
זונגן און אלְטָן. ער האט פְּינָעָם נִישָּׁם גַּעֲנָוִינָן, אונ
האט זיז אַרְיוֹנָגָוָרְטָעָן אַזְּזִין דער תפיסה פָּאָר וּוּיְאָר
גַּלוּבָּעָן. (מפעלות החלוחים ט: 2-1.)
קָעְנָדָן אַזְּוּפָה אַיהם אַזְּזִין אַזְּזִין קָרְעָדָעָן
שָׁלָם מִיט וּוּלְכָעָן כֵּה ער האט אַזְּזִין טִיְּפָלִישׁ שְׁטִיר
קָעָל אַרְבִּיכִים אַונְטָרְנוּמָהָן. אַזְּזִין זַעֲהָנָדָן אַזְּזִין טִוְּפָעָן
קָהָלָת מִיט גַּלוּבָּינָן אַידָּעָן אַזְּזִין תפיסה. אַזְּזִין טָאָקָעָן
גַּעֲוָעָן וואס סָרָא צוֹ האבען אַזְּזִין דָּעָם גַּאַר
דָּעָם אַנְטִיטָשָׁוּה: צוֹ גַּלְיָקָם וְאַגְּטָמָן אַזְּזִין דָּעָם קָנָאָיָן
ישעה נָהָה: "כִּי לֹא מְהֻשְׁבָּתָה מְחַשְּׁבָתֵיכֶם וְלֹא
דְּרוּכָם דְּרָכֵיכֶם נָאָם דַי." דָּהָה, נִזְתָּמָן מְעַנְשָׁלְבָעָן פְּלָעָנָעָר
נִיעָרָט נְאָטָס פְּלָאָן מְוֹאַיְסָגָעָפִירָט וּוּרְעָן אַזְּזִין
וּוְהָדָם טָעָנָשׁ וואס טְמָלָט זַיךְ גַּאַר אַזְּזִין וּוּנְגָן אַזְּזִין
לְאָזָט נִזְתָּמָן... חָרְטָט אַזְּזִין שְׁטוּיָּמָן.
וּוּנְגָן אַונְגָּעָר דַי שָׁאָל אַזְּזִין אַיְן טָמָג גַּעֲנָנָעָן
פָּוּן וּרְשָׁוּלִים נָאָר דְּמִשְׁקָה. דָּאָרָט אַזְּזִין דְּמִשְׁקָה אַחֲרָבָן
צוֹ מְאָכָעָן אַזְּזִין דָּעָר גַּלוּבָּינָעָר קָהָלה. האט פְּלָזָצִים
אַשְׁרָקְלִיכָּעָם לִיכְתָּפָן פָּוּן הִסְּעָל אַיהם צוֹ דָעָר עָרְדָה
אַרְוָנָטָר גַּעֲוָאָרָפָעָן. אַזְּזִין וּוּנְגָן גַּאַר נְרוּסָעָר הַעַלְלָה
אַזְּזִין אַזְּזִין גַּעֲלָעָנָן אַזְּזִין בְּלָאָטָעָה האט ער גַּעֲהָרָת
עַבְעָם אַמְּדָנָע שְׁטִימָע רָעְדָה צוֹ אַיהם. זַעֲהָנָדָן:
שָׁאָל שָׁאָל פָּאָרוֹאָס פָּאָרְפָּאָלְסָטָו טְרָדָה? שָׁאָל
זַעֲהָנָדָן נִזְתָּמָן נָאָר האט עַבְעָם גַּעֲנָעָבָעָן: "וּוְעָר
דָּבָר הָוָא. האט ער בָּאָלָד אַפְּרָעָגָעָן בָּאָלָד גַּעֲקָמָעָן:
בִּסְמָחוֹן חָרָעָן?" אַזְּזִין דַי אַנְטָוָרָט אַזְּזִין דַי אַנְטָוָרָט
אַזְּזִין בֵּין יְשֻׁעָה וּוּמָם דַי פָּאָרְטָאָלְגָּנָסָט. שְׁטָהָה אַוְרָה
אַזְּזִין גַּעֲנָה אַזְּזִין דָּעָר שְׁמָאָדָט אַרְיוֹן אַזְּזִין דָּאָרָט וּוּתָמָן
דָּרָר שְׁוֹן זַעֲנָן וואס צוֹ טְהָוָן". (מפעלות החלוחים
ט: 9-8.)
דרְרֵי טָעַן האט אַונְגָּעָר גַּעֲלָעָנָר הַעַלְלָה נִזְתָּמָן
עַקְמָנָט דַי אַוְנָגָעָר עַפְעָנָעָן פָּוּן יְעַנְעָם לִיכְתָּבָה וואס
האט אַיהם צוֹ דָעָר עָרְדָה גַּעֲוָאָרָפָעָן. ער האט אַזְּזִין דָּעָם
פָּאָל אַזְּוּפָה שְׁמָאָדָט גַּעֲפִילְקָט אוֹ ער האט אַזְּזִין אַזְּזִין דָּרְרֵי
טָעַן נָאָר נִזְתָּמָן גַּעֲנָעָסָעָן אַדְרָר גַּעֲטָהָקָעָן. יְאָרָמָאָלָס
האט ער גַּעֲגָוָן צִיְּתָן נְחָאָט זַיךְ אַבְּצָוָנָעָבָעָן אַחֲבָהָן
הַנְּפָשָׁת אַזְּוּפָה זַיְנָעָן טְשָׁעָם תְּחַזְּקָמָים אַזְּזִין
מִסְתְּמָאָל שְׁמָאָדָט חָרְטָה גַּעֲהָרָת דָּרְרֵי.
אַם אַזְּזִין טְהָוָן נְעַכְּרָק אַזְּזִין הַיְמָן אַפְּאָרָט אַידָּעָן

בעפאר-דער צויניזם אוין איגנונטערפטען אין
אין די ערסטטט פארטאלגונגען געווש די איגניזינע
אידישישע נחמה בגין, דער פשיה וועט קומען וועל טיר
אלטס און פריידען ערצעעלען. דאס און גאנז דע
איינציגיג שינגענד זום איבער דעם צובלויטיגנטען
אידישען ערפה. די איגניזינע קראפט אייכערז
יעבען אלע שחיות און אלע אינקוויזיטיעס. איצט
איבער ווען די ציוניסטטען, זיינער פיהער, נאכטאל
עד און אונטערשטיזער ציינען דער וועלט או
געדר" איז נאר דער טשייה חייסט עס, איז מ'חאט
אונו אודר פון אונזער איגניזיגער נחמה בארכויפט,
טא, צויזואס טויג נאר שווין דאס לעבען? זו ואט
יעבען און לויידען ווען עם ניכט קיין האנטונג טהער
וואויפן טשיית און וועט דאס איז ניט אמת, איז דאר
קיון אמת אין די נבייאם. און בטילא קיין אמונה
אין נאמט און קיין בטהון איז זיין חישבנה און איז
זיין פארשפערעבן או "הנה לא יונס ולא ישן שופר
ישראל", יא ווען דאס ערשותוינרט איז שווין ניט
בדאי צו לעבען און צו לויידען, בעסער שווין דער
וואויפט... און די מנפה פון זעלכטט מארט האט אוזו
איך די אובערטראקט בעקופען....

אם איזו האט אונז דער פולישער אויד עספּן
פליזיטט די אוראכען פון דער זעלכטט מארד מנטה.
עד האט נאר אנדרע פאקטען צונגעבען, זוי צ.ב.ש.
איין די צעטמען פון אידישקיט אין מורה אויראַזְטָעָן
אינטערסטן צו באגאנחן זעלכטט מארד, האט פֿעַן
ענץילך אוינגעגעבען שבת און זוּט. אין קאָונָא
וועפאָן וואס איז געווען דער קוואר פון איזשקייט
האלט מען פֿרִי אַסְפּעַן די געשטטען אום שבת און
ז'ט. קורץ, דער טראדייזע גאנעלער אויד שער בויַם
ער דת היהדות, איז אוינגעעריסאָן געוווארען מיטַן
וארכץ.

בז' מכתבנו אן ישע המשיח וויסטן נאנץ
ווט או דער צוינוס איזו דו ערפלונגן פון נאנס
ווארטן. אידען מוווען געהן נאנץ ארכט ישראאל כדער
עתה צרה ליעקב" זאל אויסגעפיהרט וווערטען און
ובצאר להם ישהרננו". וווען עס ווועט אירען ענג זיין
וועלען זוי נאסט זוכען. אוזו וו עס הייסט "אָחֶר
שושבו בני ישראל ובקשו את ד' אלחחים ואת דוד
מלךם. (הושען) אין יענער שערקעליכער צרה וועלען
אייהען בעטען (ניתן מות דיו ליעשן ניערטען טימט
אארערין) או נאסט זאל צוריה שיקען דעם הייליגען יושע
מושיהה. דעם "בן דוד" און דאסלאם "וְכֹא גַעֲזִין
ואאל".

סידר גלוביניגן אין יושע חמישית פרויזיך זיך
איטוּן צויניזם וויל דאס איז דער בענטשער סיטן או
ישוע חמישית ווועט באאלד איזרייך קומען. פאנץ'ל
סמהרת ביטנו.

גרוייסע אידען

יעשען מאנאט שטעלען מיר (נור אין קוראען)
די אווטארביינדראפעז פון דעם גרויסען איד
חרוף אונן הקרן, ר' שאול פון טרסומן, פאלעסטינאי.
ר' שאול איזו פון זיין קינדרהיט און אויטגעזינען
יעוואראען אין זעהר פרומען ערליגויעשן הווע.
האט אסאך געלערענט און איז נטעראען א חרוף
אונן א הקרן, מיר ועהנע יהם און דער אל-בעוואס
טהער יישוב פון ר' נמלואל הוקן און שפטערט אויך
א גראוסער פרוש און א געוואלטיניגער סקאנן דה-

פָּרָאַרְבָּאַטְמָעָן לֹוִה אֲדָעָר שְׁבָעָה-זְיַעַן.

מ'האט זיך אוכסטעס געוואונגערטט אין בעאנ
או דער אורהאך וואס האט אראיסגערטטען די זעלבסט
פארניכטונג צוישען אידען און פולען? דער אויסד
רידיר או די אונטערריךונג אונט אונטנטישע שוויז
דריגקייטען חאבען דאס גורם געווען איז זעהר וויש
פונן א צופרעדגענטשטעלנדע ערקלערונג. וויל אידען
האבען שוויז געליטען ערנערז צרות אין זיער גע
שיכטען. מיר אידען זוינען דרבגונגאנגען די ערנטטע
פארפאלגונגגען. מיר זוינען איזונגענטמאגען אונטנטק
וועונצען פון חורבכות. פון פיער און שומדר. מ'חאט
אונז איזואליתט און עלימיניות פון'ס ווירטשאפטלו
כען פאליטישען און עקאנאמיישען לאנדס-ארנאנזום.
אונז דאך איז מען קיינטאל נישט בעאנגען זעלבסט
פאהרא אויפא מאנגגענדען אופן ווי די אידען
און פוילען באגעעהן איצט.

אייניגע איזונאהמען געפונען מיר יא אין
דער אידישער היסטאריע. ווי צ. ב. ש. ביט חורבן
בות שני. אונטער די קרטסיע-הערט און אונטער דער
וורת תה. זווען אידען האבען פאר זיך געוזהן א
זעוויסען טויס פון די ווילדע פאנטיקער זעלכע
זוינען געוען פארבערטיטט זיך צו פינגען און
טארטערן מיט לאַאנזאגען און אַרעליכען טויס
האבען זיך אידען לוועדר אליזע געונטן דאס לעז
בען איידער ארין צו פאלען אין העדר פון רשותים...
אבל דרי איזטינע אידען און פוילען ווי
שלעט עס זאל זיין ניט זיין. זענען נישט געוען
אונטער איזאלכע אומשטענדען איז טאקע זעהר
שונווער צו פארשטעהן די אורהאך פון זיער טהאט.

אבל דער סוד פון דער שודערליכע טראד
עריע וואס האט פערטומעלט די אידען. פון דער
אנגאטה גוילט איז איזו איזו-אנטרכט. בראינטמאז

הנצעך ועטם. אין אונד אונד עוננסט באילויסטען
עווארען הורק א געשעריך מיט א פויישען אויד
ואם האט ערסט האער אימיניגרט. ער האט עריך
עלרט אוין די פעראנטסוווארטיליכקוויט פאר דיעזען
אאמעדוליכען קאפעטל אין דער גלווהיסטראירע
פאלט אויף די דאדאלען און גאטלויזע שטעלונג
פונן די מנהנים פון די צויניסטען. זוי החלטן אין
איין שריויען געלַה געלַה נור געלַד קאן בעשאפען
די טאטביבוונג פון א אידישע חיים אין ארץ
ישראל. זוי האבען אויזי לאנג געארבייט. גערערט
אוון געשעריבען ביז עם אויז זוי געלַונגען צו באועגען
טיליאגען אידען נאכצומאלגען זוייטרעד אינערעדע
וישען און פלענע. און זויער רעדען, שריבען און
מעשים, אויז ניט פראן קיין וווארט און קיין גערעכּ
ויש פון גאנס החטחות, איז דער גואל, דער אידער
שער משה, ווועט צוריק ברינגען דאס גאנצע אידישע
פאלק נאך ארץ ישראל. אט דיעזער פאקט, נאמלוּ
זוייער עיקר שבוקרים, דאס "געלַד" און ניט "גנט"
איין בי אידען געומען געוואערן אלס א כרארך
טהריסטיק וואס זויער מיוונונג אויז, נעליך, או די
אידישע האפנונג אויר א משיח אויז. פסטע נאָ
וישקיט. א חלום, אן אלילוּאוּן וועלכּ מְדֹאָרָה
ויט מערט טראכטן פון גנט און פון משיח. געלַ
אויז זויער גנט און זויער משיח. "הכפת יונת את
הברך"

יא. איזו האבען דאם פותר געוען די אמרת
אָרוּמֵץ אַירְדֵּן וְעַלכְּבָעָה אַבָּעָן וְיךָ עַרְצָוֹנָעָן אַוְךָ דָּעָר
אַפְּנוֹהָ אִין בֵּיתָה מִשְׁיָּה. אָן דָּעָרָה, צְוַלְעָבָד
וְעַנְהָרְיוּשָׁן שְׁבָרְוָן לְבָהָט די זְעַלְמָסְטָרָדָר

קְאַטָּמֶסֶת רָאָבָע פָּנִים דָּעַר "עַת צָרָה" וּוּלְכָבָע וּוּשָׁ
גָּדוֹר יְעַרְעַן עַמְּלִיכָּע יְאָהָר.
בֵּי יְשֻׁוּבָה הַמִּסְיחָה אֲנָקָטָעַן אַיִן דִּי וּוּלְקָעָנַם
וּוּעַט דָּעַר שְׁופָר פָּנִים גָּנָט שְׁאָלָעַן אַוְן דָּעַר הַוִּיפָּט
טְלָאָךְ וּוּעַט בְּלָאוֹזָק אַתְּרֹועָה". אַצְּיוֹכָעַן אַוְיפָּזָין
אֲנָקָטָעַן. דָּא אַוְיפָּזָין דָּעַר עָרָד וּוּעַט נָור אַיְבָּרְבָּלְיְוָעַן
סָפָאָמָעַן אַנְגָּלְיְוָנָעַן דָּאָם אַוְישָׁוָסָם. דָּאָם פְּסָולָה. אַוְן
דָּה "עַת צָרָה" וּוּעַט וִירָד דָּמָאָלָס אַנְפָאָנָעַן. זִיבָעַן
מְלָאָכִים וּוּלְעַלְעַן האָבָעַן שְׁוֹפָרוֹת אַיִן זַוְּעָרָעַן הַעֲנָר
אַוְן יְעַדְרָעַר וּוּעַט בְּלָאוֹעָן אלָס אַסְגָּנָאָל פָּאָר אַוְטָלָר
כָּעָר צָרָה וּוּאָס וּוּעַט אַרְוָנָטָעַר נְשִׁיקָת מַעֲרָעַן פָּנִים
אַוְיְבָעַן אָס דִּי רְשָׁעָיִם צָו בָּאַשְׁטָרָאָבָעַן.
וּשְׁעַד דִּי "עַת צָרָה" וּוּעַט קְוָמָעַן צָו אַנְעָה.
וּוּעַט יְשֻׁעָה הַמִּשְׁוֹחָה צְוִירָיק אַרְוָנָטָעַר קוּמוֹעַן מִיטָּלָע
גְּלוֹבָיְבָעַן וּוּאָס עַר הַאֲט צְוָמָאָר אַרְוָפָעְגָּנוּמָעַן אַוְן
וּוּעַט דְּעַגְּרָעַן אַלְסָמָלָךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. דִּי וּוּעַנְגָּעַן
אַיְדָעַן וּוּאָס וּוּלְעַלְעַן אַיְבָּרְבָּלְיְוָעַן פָּנִים גְּרוּסָעַן
וּוּסָמָחָן הַדָּרִין וּוּלְעַלְעַן גְּרוּסָמָה הַאָבָעַן אַוְן וּוּלְעַלְעַן גָּנָט
כְּעַטְעַן אַוְן עָרָזָל דָּעַם גְּעַרְיוּצָנָעַן מִשְׁיָּה צְוִירָיק
שִׁקְמָשָׁן אַוְן זַוְּיאָ וּוּלְעַלְעַן אַיִּחָם דָּמָאָלָס מְקָבָל זַיִן
כְּאַבָּהָה. מִיטָּה הַרְבָּה אַוְן בּוֹשָׁה פָּאָר זַוְּעָרָעַן פְּרִיהָעַ
יְגָעַן אַוְנְגָּלְיְוָעַן.
אַט אָהִין וּוּיְוָס אַוְן אַנְעַר "זִבְרוֹן תְּרוּעוֹה".
סָמָם הַיְּסָט אַוְיִי וּוּיְגָטָם רַעֲרָת צָו יְשָׁעָן בְּנֵי אַבְרָהָם.
אַמְּכָרָה מְהֻותָה תְּשׂוֹבָה. פָּעַטְרָאָכָט אַיִּיךְ אַבְּוּסָעָל אַיִּיךְ
כָּעָר דִּי שְׁופָרוֹת וּוּלְכָבָע וּוּלְעַלְעַן שְׁאָלָעַן בְּיָם אַנְקוֹד
טָעַן פָּנִים יְשֻׁעָה הַמִּשְׁוֹחָה אַוְן נְאָכְרָעָם אַוְיךְ בְּיִי דִּי זַיִן
כְּבָעַן מְלָאָכִים. טָהוֹת תְּשׂוֹבָה אַוְן גְּלִוְיכָט אַיִּינָר
מִשְׁיָּה וּוּכָבָע וּוּעַט אַיִּחָם קְוִמָּעַן מִיטָּהָעַם שְׁופָר דִּי אַוְן
וּוּסָמָחָן אַיִּיהָר וּוּעַט אַיִּחָם גְּלִוְיכָעַן וּוּעַט אַיִּיהָר נִידָּה
נִידָּה וּוּלְעַלְעַן פָּנִים דָּעַר שְׁרָעְקָלְיְוָעַה "עַת צָרָה לִיעַקְבָּ".
ירמָחוֹת (5).

די זעלבסט-מארד עפֿידעמען אין פוילען

י' שוויינטאליבע נויעס או צויזשען די אידערן
אין פוליען אוין איינגענטראטען אַרטעלאַך
רויזעט מנגה פון זעלבסטדמאָה, האט אויפגעטראַיַּה
סעעלט אהן ערישטערט אלע אידערן פון דער גאנצער
וואָלט. עם איז באַמת געווען אַגרויסע טראָאנגעדריע.
צעחן אהן צוועאנציג זעלבסטדמאָרדען זוינען אידערן
טעהַלְיך בעאנגן אין וואָרשוי וויאָיר אַן די קליַּוֹן
געער פָּרָאוּוֹנְצָלְשָׁעֶרֶת פון פּוֹלְיעָן.

דו רבנים האבען טאקו נועוכט אלעלרלו מיט
לען אבצוהאלטען דיעוז וועלכטסמאדר עפידעמע
זוי האבען פראקלאאמירט א גורה או מזאל נאר זוי
טינן קהיש נישט ואגען. זוי נויט מאכען קיון לוויה
גאנך זוי נויט זיעען שבעה. דאס האט אבער גאנדנישט
געעהלפען די עפידעמע אבצושטעלען. דער רוי
שעדראע שטראם פון וועלכטספארנובטונג האט
זיין קורו פארטנוועגעט מיט ווועטהנדער אויססראָ
וואנג און צעשטערונג נויט אקטענדיג די פראקלאָ
מאזיע פון די רבנים.

די רבענים האבען אויגונטניליך בעקענט וויסען און פראאוויים או זיעיר סטראואונקעם וועלען ניט ווירקען אויה יענע פערצזוויזטעלע אידען. ווילע יעד דער אוד וויסט פון דעם "המאבר עצמו לרעת". און ווען עם ארט איהם ניט או פערליערען עזה"ב

THE SHEPHERD OF ISRAEL

PUBLISHED MONTHLY TO GIVE ISRAEL A KNOWLEDGE OF THE TRUE SHEPHERD, THE MESSIAH

Digitized by srujanika@gmail.com

א פָּנָאָטֶס פְּלָאַט צֹוּרְקָלְעָהָרָעַן צֹו יִשְׂרָאֵל רַעַם אַמְתָ'דִינְעָן מַשְׁיחָה

**80 CENTS A YEAR
SUBSCRIPTION PRICE**

Published Monthly by the Williamsburg Mission to the Jews
27 Throop Avenue, Brooklyn, N. Y.

SEPTEMBER, 1925
VOL. VI, No. 1

אָנוּ דָּאַס אִיז טָאָקָע וְוָאָס מֵיר פֿרְעָנָעַן דָּא, אֲוֹפָן וְוָאָס
סְּפָאָרָא צֻוקְנוּפֶט צִיּוֹנָת דָּאַס אָז? אָז
אָט דִּיעֹעַ צְוֹוִי פֿוֹנְקָטָעַן פֿאָרוּוִירָעַן אָוּן פָּאָר
מִשְׁעַן אָנוּן אָוּן מֵיר פֿיהְלָעַן עַפְעָם אַינְסְטִינְקְטוּוֹ
אַנְהַחְיִים אָוּן אַשְׁרַעַדְרִינְגָּעַ אָוּמָעַט אָין אָנוּנָעַר
הַאֲרָצָעַן. גְּרָאָר אָזּוֹ וְוָעַן דִּי נָאָכָט רָוְקָט זַיךְ אָז
מִיט אַיְהָרָע פֿינְסְטָעַרְעַ שָׁאָטָעַס וְוְלָכָע בְּרִינְגָּעַ
אָן אָוּמָעַט אָוּן אַבְּעַנְקָעַנִּישׁ, אָן אַיְהָר אַלְיָוָן וְוְיִסְטָ
וְוָעַן עַס אִיז לִיכְתָּג אָוּן קְלָהָר אִיז דָּרָעַ מְעַשָּׂ
מְוֹנְטָעַר, פֿרְעָהָלָק אָוּן מְוֹתָהִיג, אָכְבָּר מִיט דָּעַם אָנָּ
קְוֹמָעַן פָּוֹן דָּרָעַ נָאָכָט. בְּעַפְלָאלְט עַפְעָם אַמְּדָנָעַר
שְׁרָעָק אָזְן מְנַעַּת מִיט פֿאָרוֹזִיכְתִּינְג אָזְן צִימְעָרְדִּי
גַּע טְרִיטָם, מְוֹרָא הַאֲבָעָנְדוּגָן פֿאָרְקוּרְמוּ שְׁטָעַנְעַן אָזְן
שְׁתְּרוּבְלְעַנְדְּרוּגָן גְּרִיבָעָר. אָזּוֹ אִיז אוּיךְ מִיט דָּעַם
מִיסְטָעַרְעַזְעַן יְסִידָטָב וְוָאָס הַיִסְטָט "זְכָרְוָן תְּרוּוּהָ"
וְוְלָכָעָס וְוְיִזְעָט אַהֲן אֲוֹפָךְ אַז צֻוקְנוּפֶטְגָּעַ תְּרוּוּהָ",
וְוָאָס מֵיר וְוְיִסְעָן נִיט אָז פֿאָרְשָׁטָעַהָעָן נִיט וְוְיִלְלָ
עַס אִיז פָּוֹן אָנוּן פֿאָרְגָּאָרְגָּעָן, דָּרְפָּאָר פֿיְהָלָט אָוּן
זְעַר נְשָׁמָה עַפְעָם וְוְיִצְשָׁרָאָקָעָן אָוּן פֿאָרְכָּלְאָנְדְּרוּשָׁעָט.
אָכְבָּר יְשֻׁעָה הַמְּשִׁיחָה וְוְלָכָעָר אִיז דָּאַס "לִיכְטָ
פָּוֹן דָּרָעַ וְוְלָט" עַר בְּלִילְיָכָט אָנוּן אוּיךְ אַין דִּיעֹעַ
עַנְנָיִן. עַר הַאֲטָם אָנוּן בְּאַלְעָהָרָט אָוּן פֿאָרְשָׁטָעַנְדְּרוּגָן
אִין אַלְעַ בְּאַצְיוֹהָנָגָעָן אָוּן עַר הַאֲטָם אָנוּן אוּיךְ מְגַלָּה
גַּעַוּוּן דָּעַם סָוד פָּוֹן דָּעַם "זְכָרְוָן תְּרוּהָ". עַר הַאֲטָם
מִיט זַיִן בְּרִיּוּטָעַר גְּנוּמָעַר הַאֲנָדָר אָנוּן אוּיפָנְעָטָעַ
אַלְעַ נִיסְטָעַנְגָּוֹצָרוֹת. מֵיר וְוְאַנְדָּלָעָן תְּמִיד אִין זַיִן
לִיכְתָּג אָוּן מֵיר זַיִנְגָּעָן קִינְמָאָל נִיט אָז דָּרָעַ דּוֹנָ
קָעַלְהָיוֹת.

עם איזו כדי איה ליעבר לעוזר ואלט איזק בעקבאנט מאכען אין דעם ברית חרשה מיט דעם הראשונה אל התסלאניקום קאָפּ. ד' פֿסּוֹק 16, ווייד איזק אין חווין יוחנן קאָפּ. ט, ג, יא. דער תמציאות דערפּון איזק:

"עם ווועט זיין א שרעטליכער יומן הידין פאר די
וואס ווילען ניט גלויבען אין ישוע המשיח. דאס
ווערט אנטגעראפּען אין תניך מיט דעם אויסטרוק
"יומן ההוא", "יומן גדול ונורא", "יומן ד'" וויאויך
"עת צרה ליעקב". איזידער דער גרויסער יומן הידין
וועט אנטקומווען, וועט ישוע המשיח אנטקומווען אין די
וואאלקענס און וועט צו זיך איזוונגעטען אלע זיין
גלויביגן וואס וועלען נאך לעבען. און וועט אויף
וועקען די נופים פון יענע גלויביגן וואס שלאלפען
איין זיעערע קברום און אלע וועלען איזוינגעטען צ
אייהם בדי ניצול אן ווערטען פון ערער שראשלביבער

מןאנכע דערקענען ניט אמאָל אַן "אלָף" אַין סידָרֶל.
דערפֿרְפֿאָר קענען מיר ניט מיינגען אַוְעלְכָּע אַירְדָּעַן ווּעַן
מייר דערען פּוֹן דער מָוָרָאָפָּר רָאַשׁ הַשָּׁנָה. חַאטְשִׁי
עס זַיְנָעַן נַאֲךְ פָּרָאָרָן אַיְנְגָּעַן אַירְדָּעַן אַפְּילּוֹ דָּא אַן
אַמְּעָרִיקָא בֵּי ווּעַלְכָּעַ דָּעַר דָּלָאָר האָט נַאֲךְ נִיט
אַבְּגָנוּוֹוִישָׁטָן דָּעַן אַיְנְדָּרוֹקָן וּאַסְּמָדָּעָרָן רָאַשׁ הַשָּׁנָה
הָאָט אַוְפָּן זַיְנָעַן דָּעַר אַלְטָעַר הַיִם. אַן
הָאָט נַאֲךְ נִיט אַפְּגָנָעָמָעָט וּוּיעַרְעַעְרָאַנְגָּרָונָגָן פּוֹן
די "יָמִים נּוֹרָאִים". יַעֲנַע אַירְדָּעַן ווּעַלְעַן גַּאנְצָן גַּוְתָּן
פָּארְשָׁטוּתָהָן אַוְזָעַר מִיְּנוֹגָן אַן בעַצְוָן צָום רָאַשׁ
הַשָּׁנָה מִיט זַיְן מָוָרָאָדִינְגָּעַן אַיְנְפָלוֹס אַוְפָּיְן עַהֲרָן
לִיכְעַן אַיְדָן.

די פראנען איז אבער: פארוואס איז דאס איז? פארוואס זייןינע אלע פעלקער איזן דער וועלט פרעה ליך איזן זיינער ראש השנה און אידען זייןינע טריורינג פארוואס? די אנטווארט ליגט אויבגעזיאויף: דער נאמען "ראש השנה" איז לנמרי אין אויס' געטראכטער נאמען. די תורה רופט אין דעם חורש גזען ז "ראש". איזן שמות ז"ב הייסט עס: "החדש הזה לכם ראש חדשים". לויט דיעוז פערארדונג ז ואאלטען אידען געדארפט פיעירען זיינער "ראש השנה" אום ערשטן טאג פון חורש ניסן. ניט איז תשרי. דער חדש תשרי, וועלכלען די תורה רופט אין החדרש השבייעי הייסט ניט "ראש" נויערט זבורון תרואה". (ויקרא כ"ג).

טערט דעם מוח פון אָ דענ侃ענדראָן אַיד.

צוויתעןש, עם הענט איבער דעם זאגענאנטען
"ראש השנה" וועלכער איז לוי דער תורה זוכרין
תרועה. עפטעס א מיסטייש אטמאספערע, עפטעס
אווי ווי א שוערטע שווארצען כמארען וועלכע דעקטן
זו דאס אינעוויניגען, אדרער די כונה פון דיעזען
וועט. "זוכרון תרואה", וואס בעדריינט דאס? אנד-

דערע ימִים טוֹבִים זַיְנָעַן אָנוּ גַעֲנָעַבָּן צְלִיעַבָּן
גַעֲוִיסָר אַוְרוֹזָאָךְ אַדְרָעָר עַפְעָם אַפְּאַסְוּרָגָנָה לְמַשֵּׁל
שְׁבַתְּ אַיְזָן אַזְרָעָל לְיִצְחָאָת מִצְרָיִם. (דברים ה)
דַעֲגַלְיִיכְעַן אַיְזָן פֶּסְחָה אַזְרָעָל לְיִצְחָאָת
מִצְרָיִם. א. ב. ג.

אבל דא ביים חדר השביעי הייסט עס איז עס
אייז א זברון טרעה, זברון מיאנט ניט "זוכר", אן
אנדענ侃ונג פון דער פערגןגענהוית וואס וואלט
געדראפט הייסען "זוכר" אדרער "זברון". דאס
ווארט זברון אייז אנדרייטונונג אויף דער צוקונפט

רָאשׁ הַשָּׁנָה זְדִיגָע גַּעֲדָאנְפָעָן

יא "ימים נוראים" זיינען ווירקייך פורכט
בארע טגען, "כשמו בן הוא", איזו ווי מ'רופט
ראש השנה און יומ כפור מיט דעם נאמען "ימים
נוראים" איזו זיינען זי איזיך. דעם פרומען עהරליך
בען איזר בעהמטע ארטום און אומעט און ס'חאפט איהם
און איזיטער ווען די ימים נוראים דערגענטהנען זיך
עד פיהלט עפערם א טעטמען מורה. קוריין, ראש השנה
און יום כפור איזו א שרעקענס-נאמען פארץן איז.
די דאוינגע שטימונג ווערטם אבער נאך ערנער
ווען "ראש השנה" איזו שיין טאקע דא. ווען
משלאגט זיך איזוף דער ברוסט דעם לאנגען צעטעל
פונן "ועל חטא" און בפרט ווען מ'שריעיט איזוף'ן
קוקל. דעם "ונתנה תוקף" ... דעם "מי יהה ומוי ימות
מי ישר ומי יענין". דאמאלס ווערט מען עפערם איזו
מאנדנע צעטראגען און זיינו דערשראקטען ווי אן אקס
פראברן לילושוואטונגשן חיקו ...

מור מײַנְעָן ניט דערמיט די אַמּוֹרִיקָןָן אַידָּן
דעַן. דאָ אַין דעם לאָנֶר פֿון הוֹוּלְעַ נְשָׁמוֹת. דאָ וּוֹאָ
דער דָּאלָאָר מָאָכֵט אלְלָעַס כְּשָׂה, דאָ וּוֹאָ דער דָּאלָאָר
איַז אַ מּוֹשֵׁל בְּכִיבָּה. יַא דָּאָ וּוֹעֲרַט אַלְלָעַס נְדָחָה. דער
דאָלָאָר אַיְז דָּוחָה שְׁבַּת אָוָן פָּאָרְשָׁוּכְּטַדְּ יְמִים
טוֹבִים. יְעַנְּעַ אַירְדָּעַן וּוֹאָס זַיְנְעַן אַהֲרָן גַּעֲקָומָעַן מִיטְ
30 אַדְּדָר 40 יְיָהָר צְרוּיקָה, וּוּלְכָעַ האָבָעַן מִיטְ וּזְיךָ
מיַטְּנָגְדָּרְאָכְטַם אַרְיכָה תּוֹרָה. פּוֹנָק פֿון יְרָאָת שְׁמִים
אוֹן פֿון אַנְדָּרְעַ אַירְדָּשָׁע פְּרִינְצְּפָעָן. יְעַנְּעַ האָבָעַן
יאָ נְעַהָּאמָּת אַיְז זַיְעַד הָאָרֶץ אַ בְּאָוָאָסְטוּזְּנִיגְּקִיטַ
פֿון דִּי יְמִים נְוֹרָאִים. זַיְיְנָעַן אַבְּעָר אַרְיבָּעַר
גַּעֲקָומָעַן הַוּנְגָעָרִי אוֹן נְאָקָעַט. פָּאָרְאָגָט אַוְן פְּאָרָּ
טְּרִיבָעַן האָבָעַן זַיְזַיְקָעַט גַּעֲמָוֹת גַּעֲמָעַן צָום אַיְנְצִינְגָּעַן
סִיטְעָלָן, "צָום דָּאלָאָר". כְּדִי זַאת צָום וּוּעָדָן אַוְן אַז
אַרְטַּת צָו פָּאָרְנָעָמָעַן אַיְז דְּיְעָזָן. פְּרִיְעָן לְאָנֶר וּוּאָס
נִיבְטַמְּעַט דִּי מְעַגְּלִיכְּקִיטַט צָו עַרְעוּרְבָּעַן דעם דָּאָר
לָאָר. אַיוֹה דְּיְעָזָן אַפְּנִין זַיְיְנָעַן זַיְעָרָעַ יְהָרָעַן אַוּעָק
אַיְז הַאוּנְעִישָׁ. זַיְיְהָאָבָעַן זַיְזַיְקָעַט טָאָקָעַ דעם דָּאלָאָר
עַרְעוּרְבָּעַן זַיְיְהָאָבָעַן אַבְּעָר כְּמַעַט אַלְלָעַס פָּאָרְלוֹיְ
רָעַן וּוּאָס אַנְכְּבָלָאנְטַס צָ אַירְדָּשָׁע אַירְדָּעָלָעַן אַז
נִיסְטִינְגָּעַ פְּרִינְצִינְפָּעָן.

ווער רעדט נאך פון יונגען דורך וואס זוי האָ
בען אויפֿנְעַזְוִינְגָן. יענע האָבען גַּמְרוֹיזָק אַיְינְגָן
לְעֵבֶט אַיְן פֿרְעַמְדָע מְנַהֲגִים אַיְן אַפְּרַעְמָדָר לְשׁוֹן אָנוֹ
פֿרְעַמְדָע מְדוֹת. פִּיעַל פָּוֹן זַיִוְישָׁן לְחַלְוָתָן נִיטָּן
פָּוֹן אִירְשָׁקִיט. פָּוֹן דָּעַם אִידְעַאלָּעָן זַיִן אָנוֹ טָעַם
וְאָסָּה שְׁטַעַקְטָּה אַיְן רָאֵשׁ הַשְׁנָה אָנוֹ אַיְן יוֹם כְּפָרָה.